

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/52/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714216932
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5714216932.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobkyne: Mgr. Z. G., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, I., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Katarínou Turanskou, advokátku so sídlom D. T. XXXXX/XXB, I., proti žalovanej: H. X., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/X, I., zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Pavlom Dlhopolčekom, advokátom so sídlom D. XX, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 7C/334/2014-112 zo dňa 22. októbra 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 7C/334/2014-112 zo dňa 22.10.2015 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť uhradiť na účet splnomocneného zástupcu žalovanej trovy konania vo výške 651,78 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala určenia neúčinnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi dlžníkom U. G. ako darcom a žalovanou ako obdarovanou, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, XXX, XXXX a XXXX, kat. úz. D., ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Martin dňa 11.12.2012 pod č. V 45/2012, voči žalobkyni.

Citujúc ust. § 42a, § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka súd žalobu zamietol, majúc za to, že nebola splnená podmienka vymáhateľnosti pohľadávky veriteľa, keď vymáhateľnou sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť cestou výkonu rozhodnutia, t. j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia. Žalobkyňa nemá voči U. G. vymáhateľnú pohľadávku priznanú vykonateľným rozhodnutím, na základe ktorého by mohol byť nariadený výkon rozhodnutia a celý svoj návrh postavila na pohľadávke, ktorú má voči U. G. z titulu vyporiadania BSM, v ktorej veci však ešte nie je právoplatne rozhodnuté. Žaloba žalobkyne je tak podľa záveru okresného súdu predčasná.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a žalobkyňu ako neúspešnú účastníčku konania zaviazal vyplatiť žalovanej náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 651,78 eur.

2. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmeny spočívajúcej vo vyhovení žalobe.

Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nestotožnila sa so záverom súdu, že nemá voči U. G. vymáhateľnú pohľadávku. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/102/99 zo dňa 23.12.1999 (R 44/2001) a 4Cdo 198/2010 zo dňa 27.02.2012, z ktorých vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou je taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Podmienkou uplatnenia odporovateľnosti teda nie je právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné. V rámci konania o

vyporiadanie BSM vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/224/2008 bolo rozhodnuté, že jej je dlžník na úplné vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov povinný zaplatiť vyrovnávací podiel vo výške 27.242,44 eur, i keď rozhodnutie okresného súdu bolo napadnuté odvolaním U. G..

V závere poukázala i na nesprávne vyčíslenie trov právneho zastúpenia, keď súd v rozsudku nesprávne uviedol dĺžku cesty z Višňového do Martina. Namietala tiež priznanie náhrady trov konania za úkon právnej služby - vyjadrenie žalovanej, predloženie dokladov, majúc za to, že nejde o podanie, ktoré smeruje k rozhodnutiu vo veci samej.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Mala za to, že okresný súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec rozhodol v súlade s vykonaným dokazovaním a na základe správneho právneho posúdenia návrh zamietol. Uviedla že k vzniku jej nárokov na vyporiadanie majetkových vzťahov s jej bratom došlo ešte pred začatím konania o BSM so žalobkyňou. Titulom napadnutej darovacej zmluvy bolo vyporiadanie jej oprávnených nárokov a ochrana týchto nárokov. Jej úmyslom teda nebolo ukrátiť veriteľa. Ide o vyporiadanie medzi súrodencami, o majetok svojho brata sa nestará.

4. Žalobkyňa v reakcii na vyjadrenie žalovanej poukázala na to, že podľa ustálenej judikatúry na odporovateľné právne úkony uzavreté medzi blízkymi osobami nie je možné aplikovať dobromyseľnosť a platí právna fikcia, že blízka osoba o nekalých dôvodoch odporovateľného právneho úkonu vedela. Na túto skutočnosť poukazovala už v žalobe zo dňa 19.12.2014 a má za to, že okresný súd sa s týmito stotožnil, keď v odôvodnení rozsudku vymedzil všetky predpoklady odporovateľnosti, pričom podľa jeho názoru nebola splnená len podmienka vymáhateľnosti pohľadávky veriteľa.

5. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobkyne už nevyjadřila.

6. Vzhľadom na to, že odvolací súd vo veci rozhodoval za účinnosti nového procesného kódexu, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), účinného od 01.07.2016, bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 C. s. p.) s tým, že účinky procesných úkonov uskutočnených do 30.06.2016 ostali zachované (§ 470 ods. 2 C. s. p.). Zároveň súd v odôvodnení prispôobil terminológiu novej právnej úprave.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C. s. p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia, odvolania žalobkyne a predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovanej spočívajúca v nesprávnych skutkových zisteniach a nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie je dôvodná.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 4/2009).

9. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa domáha určenia neúčinnosti (voči žalobkyňi) darovacej zmluvy uzavretej medzi žalovanou ako obdarovanou a U. G., nar. XX.XX.XXXX, ako darcom, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Okresným úradom Martin, katastrálnym odborom dňa 11.01.2012 pod č. V 45/12, a ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva v podiele 2/3-ín k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, v podiele 7/12-in k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, v podiele 2/3-ín k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX a v podiele 1/1 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, všetko kat. úz. D..

10. Okresný súd na danú vec správne aplikoval ust. § 42a Občianskeho zákonníka, avšak toto nesprávne interpretoval.

11. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

12. Účelom odporovateľnosti právneho úkonu ako inštitútu občianskeho práva (§42a a nasl. Občianskeho zákonníka) je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok (veci, práva a pohľadávky) na úkor veriteľa. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, ako by k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Pre úspešné odporovanie právneho úkonu je potrebné, aby veriteľ mal voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku a dlžník urobil právny úkon v úmysle ukrátiť jeho uspokojenie, t. j. svojim právnym úkonom úmyselne nastolil taký stav, ktorý veriteľovi znemožňuje alebo sťažuje uspokojenie jeho pohľadávky z dlžníkovho majetku.

13. Súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil na zistení, že žalobkyňa nemá voči dlžníkovi, ktorého úkonom malo dôjsť k ukráteniu jej pohľadávky, vymáhateľnú pohľadávku, nakoľko nejde o pohľadávku priznanú vykonateľným rozhodnutím, na základe ktorého by mohol byť nariadený výkon rozhodnutia. Uvedený záver súdu však nie je správny.

Zákonnému pojmu "vymáhateľná pohľadávka" zodpovedá taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Vymáhateľnú pohľadávku možno charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde. Podmienkou uplatnenia odporovateľnosti teda nie je právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné. K uvedenému záveru dospel vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 102/99 zo dňa 23.12.1999 (R 44/2001) i Najvyšší súd Slovenskej republiky (obdobne i sp. zn. 4 Cdo 198/2010, 2Obdo 62/2012), pričom odvolací súd nevidel dôvod od uvedeného záveru sa odkloniť. Pokiaľ teda súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne len s poukazom na to, že voči dlžníkovi U. G. nemá pohľadávku priznanú vykonateľným rozhodnutím (t. j. vykonateľnú pohľadávku), nerozhodol správne.

14. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu po starostlivom prihliadnutí na všetky skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, opätovne vyhodnotiť dokazovanie, prípadne dokazovanie doplniť podľa návrhov strán konania, posúdiť dôvodnosť podanej žaloby, ako aj obranu žalovanej a rešpektujúc vyššie uvedené kritériá výkladu aplikovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vo veci opätovne rozhodnúť, vrátane rozhodnutia o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)